

קול יעקב

לרפ"ש
רפאל דוד בן אודליה

לרפ"ש
ישי בן שושנה

להצלחת
כל משפחת דרשן

להצלחת ולרפואת
כל עם ישראל

זמני השבת באלעד:
הדלקת נרות: 16:26
צאת שבת: 17:36
זמן ר"ת: 18:11

עלון מס' 161 | ב' בשבט |
תשפ"ד | שנה 4

מטעמים לשולחן שבת

"ויאמרו הנוזר טבם אל פרעה אצבע אלקים היא" (שמות ז', ט"ו)

פתאום נשלחה יד ותפסה את האיש בצוארוננו: "כן? !
באמת? ! אתה הוא בעל הבית? ! " נשמעה השאלה.
"סליחה..." אמר השקרן, שאמר קדם שהוא בעל-
הבית, "סתם עשיתי צחוק... באמת אתה הוא בעל
הבית..."

ואז התקרב מאחור מנשה, בעל-הבית האמתי, ואמר
ליעקב: "זה אני שהנחתי עליו את היד. אל תשים לב
לאיש הזה, הוא רק אחד המשרתים, הוא לא בעל-
הבית. בוא אתי אל חדר, ואשמע מה אתה רוצה."

יום אחד היה יעקב צריך לדבר עם מנשה העשיר על
נושא חשוב. אף פעם לא היה יעקב בבית של
מנשה. הוא מעולם לא ראה אותו ולא פגש בו, רק שמע
שהוא עשיר גדול ושיש לו ארמון מפאָר ונפלא.

הלך יעקב לביתו של מנשה, וכבר כשנכנס לתוך החדר
השתאה למראה. איזו גנה נהדרת! משטחים של דשא
משלבים באבנים המסדרות בצורות מעניינות; מזרקות
שמתיזות מים, ואורות מנצנצים מכל הכווניים.

כמו אותו משרת שהשוין
ואמר שהוא בעל הבית, כך
היה פרעה מלך מצרים. הוא
הציג את עצמו כאלו הוא
אלוה, התפאר ואמר שהיאור
הוא שלו ושהוא ברא את
עצמו, ושאל: "מי השם אשר
אשמע בקלו?"

ואז, אחרי שהוא כך התגאה,
התגלגלה ידו של הקדוש-
ברוך-הוא, שהוא בעל-הבית של העולם, שתפס את
פרעה בצוארוננו והכה אותו בעשר מכות קשות, עד
שפרעה בעצמו הודה ואמר שהוא לא בעל-הבית בכלל,
אלא "השם הצדיק, ואני ועמי הרשעים..."

יעקב התקדם לעבר השער,
ונשימתו נעצרה מרב הפאָר
וההדר שהתגלו לפניו. הוא
דפק, ומשרת פתח לפניו
את השער הענק והמפאָר.
יעקב התקדם פנימה, ולא
שבע מלהתבונן במה
שעיניו רואות. הוא נכנס אל
הטרקלין, הביט בתמונות
היקרות, בנברשת הענקית
שהשתלשלה מהתקרה,
בשטיח המפאָר – ואז ראה אדם לבוש בכנדים מפאָרים
מתקרב אליו: "כן, מה רצונך?"

יעקב התחיל לרעד מרב התרגשות: "אאני... רו...רוצה
בבקשה לדב...בר עם בעל הבית", אמר.

"כן, אני הוא בעל הבית! " ענה לו האיש בקול מלא
גאונה, "מה רצית?"

לע"נ
יורם בן מרים כ"צ ז"ל

לע"נ
מרים בת רחל כ"צ ע"ה

לע"נ
דוד בן אסתר כ"צ ז"ל

הערוך טעון גנייה | איזו למראו בתפילה

אחת שאלתי

והרגה... בותה (שמות ז', כ"א)

שלא היה זה דג רגיל, אלא "הדג הטורף"! והוא פשוט טרף את כל עשרת הדגים...

עכשיו שמעון תובע מראובן לשלם על הנזק של אבוד עשרת הדגים היקרים שלו. לעצמתו טוען ראובן: "לא נדעתי כלל שמדבר בדג טורף, וכלל לא התכונתי להזיק, אלא אדרבה כל פונתי הייתה לתת לך דג במתנה..."

האם ראובן צריך לשלם עבור עשרת הדגים שנטרפו?

תשובה: נאמר במסכת בבא

קמא (נ"ו):

"המעמיד בהמת חברו על קמת חברו - חיב, דהינו אם לקח אדם בהמה, אפלו אם אינה שייכת לו, והעמיד אותה בידים על גבי תבואתו של חברו, ואכלה הבהמה מהתבואה - חיב המעמיד

בתשלום הנזק שעשתה הבהמה. הרשב"א באר שמעמיד הבהמה חיב מדין "אדם המזיק" (כאלו הוא הזיק בידיו את תבואת חברו), ולכן גם אם הוא היה שוגג (או אנוס) יש לחיבו, שכן "אדם מועד לעולם" (וכן נקטו הבית יוסף והרמ"א בחו"מ שצ"ד-ג).

ולכן יש לחיב את ראובן לשלם עבור הדגים שנטרפו, גם אם גרם להזק ללא שום פונה, (ובפרט שיש מקום גדול לטען שיש כאן פשיעה מצד ראובן בכך שלא ברר שאין מדבר בדג שעלול לאכל את שאר הדגים).

לסיכום: ראובן צריך לשלם לשמעון את דמי הדגים

שנטרפו.

ראובן קבל משמעון חברו את דירתו בהשאלה למשך יומים, והגיע יחד עם בני משפחתו לשהות בדירה, (לאחר ששמעון בעל הדירה יצא לנפש בעיר אחרת).

טרם עזיבת משפחת ראובן את הדירה, הבחין אחד הילדים כי באקוריום שבדירה יש אחד עשר דגים ומתוכם דג אחד מת.

ראובן הוציא את הדג המת, וחיב בלבו - "כדי להיטיב

עם שמעון המארח האדיב, אלף ואקנה לו דג אחר במקום זה שמת."

וכך עשה. ראובן נגש לחנות בה מוכרים דגי נוי, הבחין בדג שרצה

ממשפחת הדגים שבאקוריום של שמעון, קנאו, והכניסו לאקוריום, מבלי לספר על כך לשמעון.

ראובן ומשפחתו עוזבים את הדירה, ושמעון חוזר אליה, והנה, לא חולפות כמה שעות, ושמעון מתקשר אל ראובן, ושואל מתוך פליאה: "להיכן נעלמו הדגים שהיו באקוריום?! היו כאן אחד עשר דגים ועכשיו ישנו דג אחד בלבד!..."

השיב ראובן: "לא רק שלא לקחנו דגים מהאקוריום, אלא אף הכנסנו דג חדש נוסף תחת אחד הדגים שמת..."

עד מהרה נפתרה התעלומה - התברר, שהדג היחיד שנותר באקוריום, היה אותו דג שקנה ראובן, אלא